

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om et autorisationssystem for indvandrer-tolke.

Af Anne-Marie Meldgaard (S) m.fl.
(Fremsat 14/11 2003).

Sammen med denne sag foretoges:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 8:

Forslag til folketingsbeslutning om initiativer til forbedring af tolkning og tolkeuddannelser i de mest udbredte indvandrer- og flygtningesprog.

Af Naser Khader (RV) m.fl.
(Fremsat 10/10 2003).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 14.25

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Regeringen er i færd med at se på hele dette område for forbedring af tolkning og tolkeuddannelser. Jeg kan bl.a. nævne, at en arbejdsgruppe under Integrationsministeriet med deltagelse fra Finansministeriet og Justitsministeriet forrige år foretog en analyse af arbejdet for tolkeydelser.

På baggrund af analysen besluttede regeringen at lade gruppen arbejde videre med en model, der i særlig grad skulle have fokus på kvaliteten i tolkeydelser og afdække behovet for ændringer. Gruppen blev udvidet med repræsen-

tanter fra Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Domstolsstyrelsen og Undervisningsministeriet.

Arbejdsgruppens rapport vil foreligge snarest, og jeg kan allerede nu oplyse, at man bl.a. har set nærmere på, hvad der skal til af mulige incitamenter for at gøre uddannelsen tiltrækkende for en større gruppe. Man kunne bl.a. forestille sig tilbud om forskellige kursusaktiviteter, sådan som det netop er foreslået. Jeg er under alle omstændigheder overbevist om, at rapporten vil være et godt afsæt for det videre arbejde med kvalitetssikring af tolkeydelser.

Forslaget om, at vi skal pålægge forskellige myndigheder et krav om udelukkende at anvende det, forslagsstillerne kalder certificerede tolke, har jeg umiddelbart vanskeligt ved at forestille mig. Jeg kan f.eks. oplyse, at der på den tolkeliste, Rigspolitiet har udarbejdet, er opført tolke, der tilsammen behersker ca. 140 forskellige sprog eller dialekter. Et krav om udelukkende at benytte uddannede tolke vil i værste fald kunne gøre det umuligt at fremskaffe tolke, og det kan føre til, at man må ty til forskellige andre nødløsninger.

Forslagsstillerne opfordrer endelig regeringen til at fremsætte lovforslag om ændrede alders- og indfødsretskrav til beskikkelse som tolk eller translator. Jeg skal her henvise til det svar, som økonomi- og erhvervsministeren den 21. november 2003 gav Folketinget på et lignende spørgsmål. Der henviste ministeren til, at alderskravet vil blive ophævet ved en kommende lovrevision, og at der i praksis undtages fra kravet om indfødsret, hvis ansøgeren har arbejds- og opholdstilladelse i Danmark. Men jeg tror allerede nu, at jeg godt kan sige, at vi fra regeringens side vil se positivt på et sådant forslag.

I forlængelse af behandlingen af beslutningsforslag nr. B 47, skal jeg, for så vidt angår B 8, anføre, at regeringen er ganske enig i forslagsstillerens overordnede mål, som er at kvalificere tolkeydelserne i indvandrersprogene, og som tidligere nævnt er vi i færd med at se på hele dette område.

Man kunne som et første tiltag på området overveje, om uddannelsen til statsprøvet tolk kan tilrettelægges mere hensigtsmæssigt end nu, således at flere får mulighed for at deltage i uddannelsen. Man kunne yderligere som foreslået overveje at etablere en anden form for tolkeuddannelse end den statsprøvede tolkeuddannelse, men erfaringer fra de seneste år giver anledning til en vis skepsis med hensyn til mulig søgning til en sådan uddannelse.

Jeg kan forestille mig forskellige modeller for en sådan uddannelse, men hele området kræver efter min opfattelse nærmere afdækning, før det vil være muligt at lægge sig fast på en eller flere modeller, hvad enten vi taler om en kort eller en mellemlang videregående uddannelse, som vil give de studerende mulighed for at opnå SU.

Jeg vil gerne afslutte behandlingen med at gentage mit tilsagn om, at jeg på embedsmandsplan vil sørge for, at der bliver etableret et forum for drøftelse af, hvordan tolkeområdet til stadighed kan være præget af den retssikkerhed og kvalitet, der kun kan opnås gennem veluddannede tolke.

Formanden:

Jeg må bede ministeren om at vente lidt, der er en kort bemærkning fra hr. Naser Khader.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Tak til ministeren for indledningen. Har jeg forstået det rigtigt, at regeringen erkender, at der er et problem på området, at tolkemarkedet er et gråt område, at der for det første er behov for at teste dem, der tolker i øjeblikket, og for det andet at få en decideret uddannelse i fremtiden? Er det korrekt forstået?

Kl. 14.30

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det er korrekt forstået, at vi fra regeringens side anerkender, at der er et problem, og at vi også fra regeringens side er optaget af at se på de problemstillinger, der rejses i de to beslutningsforslag, hvorfor vi har et embedsmandsudvalg sidende i øjeblikket – et tværministerielt embedsmandsudvalg, da det vedrører flere ministerier – som er ved at se på, hvad vi kan gøre for, som jeg sluttede af med, for så vidt angår B 8; at sikre, at vi har den nødvendige retssikkerhed for dem, som skal gøre brug af tolke, og også for at sikre, at vi har den nødvendige kvalitet i de tolkeuddannelser, der er mulighed for at få.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det spørgsmål, de to beslutningsforslag rejser, er vigtige. Det drejer sig om tolkebistand og bedre tolke. Det er jo et emne, der har noget med inte-

gration at gøre, det har med retssikkerhed at gøre, men det har også med virkeligheden at gøre. Her synes vi nok, at noget af realitetssansen svigter.

For integrationen er det klart, at det er helt afgørende, at udlændinge lærer dansk. Udlændinge skal ikke bare kunne forlade sig på, at der er tolke til stede. I mange af livets forhold må de lære at klare sig med de dansk kundskaber, de har, og kan eller vil de ikke lære dansk, må de medbringe andre, der kan dansk. Det er den ene side af integrationen.

Den anden er så tolkeuddannelsen. Jeg må indrømme, at det er mig ubegribeligt, at ikke flere udlændinge, der er kommet til Danmark, af sig selv ønsker at tage en ordentlig tolkeuddannelse, en egentlig translatøruddannelse. Det er da helt utroligt, at der ikke er flere udlændinge, der forstår, at det at være tosproget ikke er et handicap, men en fordel, der kan bruges i et land med tolkemangel.

Det er klart, at alle, der omgås udlændinge, ikke mindst kommuner og skoler, i højere grad må forsøge at motivere udlændinge til at tage en tolkeuddannelse og få dem til at forstå, at det altså er en styrke at kunne flere sprog og kunne de sprog, som danskerne netop ikke kan.

At der er mangel på kvalificerede tolke, hvilket har fået de to forslagsstillere til at fremsætte forslag, er der jo ikke nogen tvivl om.

Der er heller ingen tvivl om, at der er en række steder i samfundet, hvor det er nødvendigt ikke bare med tolke, men med dygtige tolke. Det gælder efter vores opfattelse først og fremmest retsvæsenet og sundhedsvæsenet. Det er naturligvis til skade for retssikkerheden, hvis ikke der bliver tolket korrekt og forsvarligt i retssalen, og når man kommer og skal afhøres, f.eks. for at få asyl i Danmark og skal afhøres af politiet osv. Og det kan jo være helt livstruende, hvis ikke man kan gøre sig forståelig over for en læge, og lægen ikke kan forstå patienten. Derom skal ingen tvivl være.

Men så kommer vi til realitetssansen. Jeg synes, at begge forslag mangler lidt realitetssans, for desværre er virkeligheden jo sådan, fordi der er knaphed på tolke, at jo flere krav vi stiller, desto færre tolke er der så, der kan bruges. Så jeg kunne godt have ønsket mig, at man i langt højere grad havde fokuseret på, og at vi sammen stillede hinanden spørgsmålet og fandt nogle flere svar på: Hvordan får vi flere uddannede tolke – og meget, meget gerne netop folk med udenlandsk baggrund?

Hvis vi nu og her kræver en autorisationsordning, er der ingen tvivl om, at det kun vil bidrage til at udstille, at der ikke er nogen, der vil være tolke, og at der ikke er ret mange, der er kvalificerede nok, og ventelisterne til retssalen og andre steder, hvor der er brug for autoriserede tolke, vil blot blive meget længere.

Men der skal altså ikke herske tvivl om, at vi i Venstre er meget optaget af, at vi får gjort noget ved det her problem, og vi er meget optaget af det arbejde, som regeringen har indledt. Vi er optaget af, at det fortsættes og meget gerne gøres færdig ret hurtigt. Det er der altså i høj grad brug for.

Det er et meget påtrængende problem, derom er vi enige, men vi mener ikke, at fremgangsmåderne i forslagene er rigtige. Jeg vil ikke i dag sige, at vi stemmer imod, for jeg håber, at de ikke når til afstemning, men at vi sammen kan forenes om det, det drejer sig om: at få flere kvalificerede tolke.

Kl. 14.35

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Fru Birthe Rønn Hornbech undrer sig over, hvorfor der ikke er flere, der tager tolkeuddannelsen. Hvorfor skulle man egentlig gøre det, når der ikke er nogen incitamenter økonomisk eller fagligt? For der er ikke nogen, der kræver uddannelse.

Fru Birthe Rønne Hornbech kender rigspolitiets tolkeliste, og ministeren nævnte, at der var noget med 160, der er med på den liste. Ved fru Birthe Rønn Hornbech, hvilke kvalifikationer man skal have for at komme med på den liste?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg ved, at det såmænd bare kniber med at finde nogen. I hvert fald for nogle sprogs vedkommende kniber det med overhovedet at finde nogen, der er i stand til, skal vi sige discounttolkning. Det er meget svært. Det er derfor, at jeg mener, at vi ikke når længere, hvis ikke vi er enige om, at det, det først og fremmest handler om, er et større rekrutteringsgrundlag.

Jeg er slet ikke enig med hr. Naser Khader i, at der ikke er nogen gulerod. Der må være en gulerod for enhver udlænding, der kommer til Danmark, ligesom der bør være for enhver dansker, nemlig at man gerne vil have en ordentlig uddannelse.

Adgangen til at bruge sin uddannelse, når man er translatør, er altså noget større, end hvis man ikke har en uddannelse som tolk, og alle sukker efter bedre tolke. Så vi er slet ikke uenige i, at en bedre tolkeuddannelse og nogle krav er nødvendige på det lange sigt, men vi påpeger bare, at det i dag altså bare giver færre tolke.

Er hr. Naser Khader ikke enig i det, hvis man må stille spørgsmål herfra?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det må man sådan set gerne.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Jeg er enig i, at der er for mange dårlige tolke. Jeg er også enig i, at der er for få kvalificerede tolke, og jeg kan godt se problemet. Men når man kan komme med på rigspolitiets liste over tolke uden at være kvalificeret, uden at være uddannet, hvorfor skulle man så egentlig uddanne sig? Der er ikke nogen gulerod til at uddanne sig. Når man stiller krav om uddannelse eller om, at folk gør sig bedre, så tvinger man derfor også tolkene til at blive bedre tolke. Man tvinger også flere til at tage en uddannelse.

I øvrigt har jeg et andet spørgsmål: Mener fru Birthe Rønn Hornbech det alvorligt, når fru Birthe Rønn Hornbech siger, at man bare kan bruge familiemedlemmer som tolke? Kan en mor bruge sit barn i en tolkesituation hos en læge, hvor det eksempelvis handler om gynækologi?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu vil det være en fordel for debatten, at hr. Naser Khader hører efter, hvad jeg siger. Jeg siger, at der er mange af livets forhold, hvor udlændinge må klare sig med det dansk, de kan, eller også må de altså komme med familiemedlemmer, der kan. Det kan være helt uskyldige forretninger hos kommunen, og det kan først og fremmest være hos købmanden og alle mulige andre steder.

Jeg sagde netop, at det i sundhedsvæsenet kan være et spørgsmål om retssikkerhed; det kan i retssalen naturligvis altid være et spørgsmål om retssikkerhed. Det kan selvfølgelig også være et spørgsmål om etik. Hvis det, hr. Naser Khader ønsker at høre min mening om, er, om børn skal have ansvaret for deres forældre hos lægen, så vil jeg sige: Nej, der er vi fuldkommen enige. For jeg kan høre, hvad hr. Naser Khader mener.

Men jeg må altså sige, at vi har et meget forskelligt udgangspunkt med hensyn til, hvordan mennesker er. Jeg tror faktisk stadig væk på, at udlændinge såvel som danskere er interesserede i at lære så meget som muligt og nå så langt i tilværelsen som muligt, så jeg kan slet ikke dele det synspunkt, hr. Naser Khader har, om, at man skulle lave nogle særlige foranstaltninger og sætte nogle særlige gulerødder af økonomisk art op, for at folk skulle være interesserede i at ud-danne sig som ordentlige tolke.

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg synes, det er en lidt underlig debat om, hvorvidt der skal være incitamentter eller ej til at tage en tolkeuddannelse.

Det korte af det lange er, at hvis man er dansk statsborger og er over 25 år og man kan to sprog, så kan man tilsyneladende gå ind på et hvilket som helst sted og påstå, at man kan tolke, og der er ikke nogen, der vil tjekke det.

I ingen af de to beslutningsforslag, der er til behandling i dag, er det jo sådan, at man fra den ene dag til den anden tror, at man kan indføre brugen af certificerede tolke, autoriserede tolke, men man foreslår, at man laver en modulopdeling af uddannelserne, måske også, så det blev økonomisk lettere for folk at tage en tolkeuddannelse. Hvordan stiller fru Birthe Rønn Hornbech sig til sådan en idé?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan kun gentage, at det, det drejer sig om, altså er at få skabt mere interesse om tolkeuddannelsen. Desværre har jeg flere udlændinges begrundelse for, hvorfor de ikke ville være tolke: De gad ikke høre på alle de løgnehistorier, deres landsmænd fortalte, men lad dét nu ligge. Det var jo lidt skræmmende, for det var højtuddannede taxachauffører.

Kl. 14.40

Men det, vi må forenes om, er, hvordan vi får gjort det her mere interessant. Jeg tror, det har noget at gøre med, at begrebet tosproget i alt for mange år er blevet brugt alt for negativt. Det overgår min forstand. Jeg er nemlig ikke særlig god til sprog, og jeg er meget misundelig på dem, der er tosprogede, for det ville jeg også gerne være. Så jeg tror også, det er en holdningsbearbejdning, at udlændinge forstår, at her ligger jo nogle kvalifikationer, hvor de er langt foran danskerne. Det synes jeg vi skulle forenes om

i debatten at få gjort udlændinge opmærksomme på: Her er et job, der helt sikkert fører til en god beskæftigelse.

(Kort bemærkning).

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu er det sådan, at hvis man tager en snak med nogle af de folk, der tolker, så er de økonomiske muligheder for, hvad man kan få som tolk, medmindre man netop er inden for domstolenes systemer eller andre, måske ikke de bedste vilkår i verden.

Men stadig væk er det vel egentlig også sådan, at uddannelse giver prestige, og vi har i dagens Danmark åbenbart meget svært ved at give prestige til folk, der laver noget så vigtigt som at tolke. Måske skulle vi prøve at vende debatten lidt på hovedet og se på, hvem det så er, der møder tolkene rundt omkring.

Tolke, der ikke er uddannet; tolke, der ikke har hviletidsbestemmelser, kunne man næsten sige; tolke, der ikke har ret til at få transportudgifter eller andre ting betalt; tolke, der ikke har en færdig uddannelse; de mennesker mødes folk med i sundhedsvæsenet og ved domstolene. Jeg har selv været domsmand, og jeg ved godt, hvad det vil sige, når der sidder en tolk og ikke er særlig god til at tolke, eller når hele udskrifter bliver nødt til at gå om, fordi man ikke har en ordentlig tolk, og vidnet derfor siger: Jeg er ikke tolket ordentligt.

Kan fru Birthe Rønn Hornbech ikke se en middelvej, hvor vi går i gang med at kigge på det her område, så vi kan arbejde os henimod autorisation af tolke generelt og en bedre prispolitik på området?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg hører i spørgsmålet en helt ny socialdemokratisk grundholdning, nemlig at vi skulle gå ind og blande os i forskellige interessegrupper og fagforeningers arbejdsvilkår og aftaler. Det forstår jeg ikke helt, det må jeg indrømme.

Louise Frevert (DF):

Disse to beslutningsforslag ligner jo meget hinanden, og jeg skal da ærligt indrømme, at Dansk Folkeparti finder, at der er positive tiltag i begge disse forslag.

Vi har været klar over gennem mange år, at der har været problemer, når der skulle tolkes, og at der rent faktisk ikke har været kvalificerede tolke nok. Derfor må jeg indrømme, at de ini-

tiativer, som er taget ved at fremsætte forslagene for at få en diskussion om dette, er rigtig gode.

Men jeg er dog lidt forbavset over, at både Enhedslisten og Socialdemokraterne kommer med de forslag nu, når der i den rapport, der henvises til, afgivet af arbejdsgruppen om tolkebistand i retssager nedsat under domstolene, peges på, at problemet har været tiltagende i de sidste 20 år.

Vi mener ikke, at beslutningsforslagene er fyldestgørende nok til, at man kan stemme for disse, samtidig med at de økonomiske konsekvenser jo slet ikke er belyst i tilstrækkeligt omfang. Desuden har vi jo netop hørt fra ministeren, at regeringen har igangsat initiativer på området.

I rapporten er det påpeget, at meget af den tolkning, der foregår, ikke har den fornødne kvalitet, og derfor er det helt sikkert, at vi mener, at man skal se på, hvordan man kan gøre uddannelsen måske ikke alene bedre, men også hvordan man kan tiltrække personer til at tage uddannelsen, som bliver udbudt i både København og Århus.

Jeg mener, det er fejlagtigt at sige, at folk ikke synes, det er nødvendigt at gå på en 2-årig uddannelse, når de kan en del i forvejen, idet det drejer sig om at få nogle værktøjer til at kunne tolke på den rigtige måde samt at få den rigtige etik og termer inden for både det retlige og medicinske tolkningsområde.

Dansk Folkeparti vil gerne opfordre ministeren til under udvalgsbehandlingen at få dette gråzoneområde belyst med tal, da der i rapporten på side 10 bl.a. står, at der er optaget 2.500 tolke på rigspolitiets tolkeoversigt, og at der ikke er nogen standarder for, hvornår de bliver optaget på denne tolkeliste. Vi finder, at det må være ministerens pligt, at man får sat nogle standarder og regler, og at det i princippet må være Justitsministeriet, der bør se på loven fra 1919.

Det er flere gange pointeret i rapporten, at der er en bestemmelse i § 149, stk. 1, i spørgsmål om tolkning i retssager, som jo absolut ikke har samme relevans i dag, som den havde tilbage i 1970'erne og 1980'erne. Bl.a. bevirker de her nævnte ting, at vi mener, at beslutningsforslagene er alt for løst opbygget, men at der er pointeret nogle helt klare mangler i det retslige system om tolkning, og jeg tror, at det må være en kombination af Justitsministeriet og Undervisningsministeriet, der skal finde ud af, hvordan man får gjort det mere gennemsigtigt, så vi får en tol-

keuddannelse eller rettere sagt nogle kriterier for tolkningen, som har en national standard.

Kl. 14.45

Der er for mange huller i lovgivningen, og man behøver åbenbart ikke at have en autorisation for at skulle tolke i retslig sammenhæng. Der skal stilles nogle krav. Om det skal være et autorisationssystem på den ene eller den anden måde, vil vi i Dansk Folkeparti ikke på nuværende tidspunkt lægge os fast på, og hvordan man skal komme videre i dette forløb, må være en diskussion med undervisningsministeren.

Vi kan ikke stemme for hverken B 8 eller B 47 af de før oplyste årsager, men er glade for, at henholdsvis De Radikale og Socialdemokraterne har taget emnet op, så man kan få det belyst på en professionel måde.

Som der står i skrivelse fra Erhvervsprogligt Forbund, er tolkning et professionelt erhverv, og det vil vi give forbundet fuldstændig ret i. Vi mener dog ikke, at man behøver at etablere nye uddannelser, men at de uddannelser, som findes på området på nuværende tidspunkt, godt kan benyttes, og at der skal gøres en større indsats for rekrutteringen.

Endvidere kan det jo ikke være rigtigt, at det for det meste er personer i AF-systemet, der søger uddannelsen, og ikke unge mennesker, der vil finde det attraktivt at tage en tolkeuddannelse. Der er mange andre perspektiver i at få en tolkeuddannelse end at være tolk i retten eller i medicinsk sammenhæng. Der er andre erhvervsmæssige perspektiver, og derfor burde en sådan uddannelse være yderst attraktiv.

Summa summarum mener vi, at dette er nogle meget, meget vigtige emner, der er blevet taget op, og at de skal diskuteres indgående, måske ikke alene under udvalgsarbejdet.

Så vil jeg gerne pointere, ligesom fru Birthe Rønn Hornbech sagde, at vi heller ikke håber, at det kommer til afstemning heroppefra, fordi det burde være muligt at finde en løsning på det her problem, uden at sagen kommer til afstemning. Alle partier kan sikkert blive enige om dette, for vi er jo åbenbart alle sammen indtil videre enige om, at der er et problem et sted. Så er det bare et spørgsmål om, hvordan vi når frem til en løsning af det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har et par spørgsmål. Først er det hr. Naser Khader.

(Kort bemærkning).

Naser Khader (RV):

Tak til fru Louise Frevert for imødekommenhed over for problemstillingen. Fru Louise Frevert talte om Socialdemokratiet og Enhedslistens forslag, men B 8 er Det Radikale Venstres forslag, som blev afvist, fordi det er for løst.

Hvad er det, der konkret er problemet med vores forslag? Vores forslag går ud på at opdele problemstillingen i to faser. På nuværende tidspunkt har vi så mange ukvalificerede, der tolker. Der foreslår vi, at de skal testes for at få lov til at tolke.

Den anden del af det er at få en decideret uddannelse. Der henviser fru Louise Frevert til, at det kan man bare gøre nu, for der er så mange andre uddannelser. Hvad er det for nogle uddannelser?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ja, jeg vil undskylde heroppe fra talerstolen. Selv medlemmer af Dansk Folkeparti kan lave en talefejl indimellem. Så det undskylder jeg. Jeg mente selvfølgelig Det Radikale Venstre, selv om nogle måske vil synes, det indimellem er samme pot surdej.

De problemer, vi mener ikke er belyst i det her, er specielt de økonomiske, for det er klart, at skal man til at lave en mere eller mindre revolution på det her område, så kan det også godt være, at det vil få nogle økonomiske konsekvenser, og det er det, vi rent faktisk gerne vil have belyst på en ordentlig måde. Det er ikke, fordi jeg ikke tror, at De Radikale som enkeltparti vil være i stand til at kunne gøre det, men jeg vil nu gerne have, at det bliver varetaget af de to ministerier i et samarbejde, og at man kan få nogle ordentlige opgørelser over, hvad manglerne egentlig er, og hvad det eventuelt vil kunne komme til at koste.

Med hensyn til de to uddannelser, der bliver udbudt både i København og i Århus, så har jeg jo også kunnet læse mig til, at der rent faktisk kun var 22, der meldte sig til uddannelsen. Det mener vi ikke rigtig er nok, så der skal gøres noget for rekrutteringen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Ja, så er det fru Sophie Hæstorp Andersen. Nej, det var det ikke alligevel. Jamen så er der ikke flere spørgsmål. Tak. Så går vi til fru Else Theill Sørensen

Else Theill Sørensen (KF):

Som også de foregående ordførere har understreget, er det væsentlige emner, der tages op i begge de to beslutningsforslag, som vi fra konservativ side absolut tager positivt imod.

Jeg vil ikke kommentere alle enkeltdele i de to forslag, men generelt om tolkning sige, at det er vigtigt, at vi har et korps af kvalificerede tolke, som kan bistå mennesker i Danmark, som ikke mestrer det danske sprog.

Det er særlig vigtigt i to typer kontakter. Den ene er kontakten med politi og retsvæsen. Der er der et helt oplagt retssikkerhedsproblem, hvis ikke der er en ordentlig og troværdig kommunikation. Det, som politiet eller advokaten siger til en person, der ikke selv forstår dansk, skal selvfølgelig nå frem til personen, så det står klart, hvad spørgsmålet eller beskeden går ud på, og det, som udlændingen omvendt siger til f.eks. politiet, skal også oversættes og videregives, så personens udtalelser bliver videregivet og opfattet korrekt.

Kl. 14.50

Den anden type kontakt er kontakt med sundhedsvæsenet. Jeg tror, at mange indfødte danskere nogle gange også har svært ved at forstå lægernes beskeder, som måske indeholder mange fagudtryk og ofte er i et helt andet sprog, end patienten taler til daglig, men de problemer bliver mangedoblet, hvis patienten ikke taler og forstår det danske sprog, og misforståelsen kan blive ganske katastrofal for patienten.

Jeg vil også godt sige, at der skal være grænser for brug af tolkning, i hvert fald tolkning på det offentliges regning. En familie, der f.eks. har været i Danmark i en 15-20 år, og hvis børn har gået i skole i Danmark, skal efter min og Det Konservative Folkepartis mening normalt ikke skal have betalt tolkebistand. Jeg undtager de tilfælde, jeg har talt om før, hvor det af hensyn til retssikkerheden eller patientens rigtige behandling naturligvis skal være helt sikkert, uanset hvor længe man har været her, at man forstår sproget.

Vi vil som sagt gerne understrege, at Det Konservative Folkeparti er opmærksom på problemerne, og vi vil gerne medvirke til at løse dem, men vi mener også, at vi skal afvente rapporten fra den tværministerielle arbejdsgruppe, som undervisningsministeren omtalte.

Det forhindrer imidlertid ikke, at vi under udvalgsarbejdet kan søge at få området yderligere belyst, og det håber jeg at der kan komme

noget godt ud af. Vi vil i hvert fald meget gerne medvirke til det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Ja, og så er det hr. Kamal Qureshi som ordfører.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil ligesom flere af de andre tidligere ordførere sige, at det er godt, at vi får lejlighed til at diskutere det her emne, som flere af os jo er optaget af, og som flere af os også ved tidligere lejligheder har snakket om trænger til at der bliver gjort noget ved. Det er jo en enighed, der går meget bredt her i Folketingssalen, kan man høre.

Det er jo tydeligt, at det er vigtigt, at retssystemet har personer, der er i stand til at kunne tolke vidneudsagn og andet retsligt. Det er indlysende, at det har afgørende betydning for vores retssystem.

Så kan jeg selvfølgelig ikke lade være med med den baggrund, jeg selv har fra sundhedsvæsenet, at tænke, at det jo selvfølgelig har endnu større betydning i sundhedsvæsenet, hvor forkerte beskeder og misforståelser kan få ganske alvorlige konsekvenser. Det er jo f.eks. vigtigt, at man amputerer det rigtige ben eller fjerner den rigtige storetå. Så også inden for sundhedsvæsenet er det jo indlysende, at det er helt centralt, at man har et sundhedsvæsen og et tolkesystem, der kan finde ud af at fungere sammen.

Der er alt, alt for mange børn og unge, der bliver brugt til at tolke for deres forældre, alt, alt for mange, og det er noget, som faktisk på mange måder påvirker børn, ikke alene i den pågældende situation, de sidder i, men også i deres forhold til deres forældre. Forældrenes voksenrolle, autoritetsrolle, bliver svækket af, at de pludselig står i den situation, at det er deres børn, der skal oversætte nogle ubehagelige informationer eller beskeder om sygdom eller lignende. Så det er selvfølgelig noget, som det er afgørende at der bliver gjort noget ved.

Så langt, så godt. Så langt er vi sådan set alle sammen mere eller mindre enige. Der, hvor problemet kommer, er: Hvad er det for en motivation, der skal til for at få folk til at uddanne sig som tolke og få en reel uddannelse?

Det er jo indlysende, at der mangler tolke, men spørgsmålet er, om der mangler tolke alene, fordi der ikke er en uddannelse, eller fordi der ikke er uddannelseskra- v, eller mangler der tolke, fordi de arbejdsvilkår, tolkene i dag har, ikke er gode nok til at tiltrække folk til at tage en ud-

dannelse og derefter stille sig til rådighed som tolke. Når de f.eks. bliver kaldt til noget arbejde i halvanden time, oversætte i halvanden time, og selv skal dække deres transport og det hele, går den dag så med den halvanden times arbejde.

På den måde er det selvfølgelig vigtigt også at tænke på, hvad det er, der er afgørende for at motivere folk til at tage en uddannelse. Det er ikke tilstrækkeligt, at man bare stiller en uddannelse til rådighed eller stiller krav om, at der skal være en autorisation, for at man skal kunne få lov til at tolke, hvis ikke det medfører, at der så også er flere, der tager den reelle uddannelse.

Kl. 14.55

Alt i alt synes vi, det er sympatiske forslag, som belyser nogle problemer, som vi synes der er behov for at der bliver gjort opmærksom på, og vi kan godt støtte forslagernes hovedindhold. Hvis det var nogle forslag, der skulle vedtages, så er det klart, at vi også ville forholde os til detaljer i indholdet, men det tyder det ikke på ifølge nogle af de andre udsagn.

Vi vil i hvert fald gerne tilkendegive en positiv støtte til forslagene.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Med hensyn til den motivation, som kom ind her til sidst – det var nu egentlig ikke det, jeg ville spørge om, men det kan jeg så tage først – kan jeg ikke forstå, ligesom fru Birthe Rønn Hornbech heller ikke kan forstå det, at det at få en uddannelse ikke er motivation nok i sig selv. Jeg mener, at en tolk/translator i dagens Danmark, som kan et eksotisk sprog, jo må have et hav af muligheder for at få job, og det burde vel egentlig være motivation i sig selv.

Jeg kan godt se den problemstilling med halvanden times arbejde og en hel dag, der er gået, hvor man skal betale selv, måske er et problem, men hvis man har en uddannelse som f.eks. translator, som er en videregående tolkeuddannelse, o.k., så har man i hvert fald, sådan som jeg ser det, mange jobmuligheder.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jamen hr. Per Dalgaard eller jeg behøver jo sådan set ikke at skændes om, at det burde være raret at kunne et sprog, men vi kan bare konstatere reelt, at der i dag ikke er en tilstrækkelig motivationsfaktor for folk til at melde sig som tolke og tage en tolkeuddannelse, og at de arbejdsvilkår, tolkene i dag har, ikke giver dem den til-

strækkelige ekstra gevinst, at de tager en tolkeuddannelse.

Det svarer jo til at sige, at man kan få et arbejde, hvis man tager en håndværkeruddannelse. Jamen så tager man jo en håndværkeruddannelse og vil gerne tage den, hvis man også kan bruge den i andre sammenhænge, men hvis ikke der er jobmuligheder, så er det ikke tilstrækkeligt. Det er der ikke på alle sprog, men der er nogle enkelte sprog, hvor der er et stort behov. Mange af sprogene er små, og det er ikke tilstrækkeligt, kan vi jo sådan set konstatere.

Jeg kan ikke gå ind i hovedet på tolke og spørge, hvorfor de ikke tager en uddannelse, men vi kan i hvert fald konstatere, at der ikke er tilstrækkelig motivation til, at folk tager en uddannelse. Det er jo det, der gør, at der er et behov, som ikke er dækket.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Et lidt andet aspekt i hele denne her sag er økonomien. Hvad kommer det til at koste at etablere en større uddannelse i tolkning og uddannelse af tolke?

Nu forholder det sig jo sådan, at Danmark giver omkring 13 mia. kr. i ulandsstøtte om året, og jeg mener, at en hel del af den ulandsstøtte går jo bl.a. til at uddanne den tredje verdens folk der, hvor de bor. Når de så bor i Danmark, kunne man så ikke sige, at den omkostning ved at uddanne tolke egentlig er en form for ulandsstøtte, og at det dermed er den, som skulle betale f.eks. en kraftigere uddannelse af tolke?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Nu er det jo altså ikke mine forslag, det er De Radikales forslag og Socialdemokraternes forslag, så det er sådan set ikke mig, som har skullet være ude og finde penge til det her.

Jeg må jo bare sige, at hr. Per Dalgaards og vores holdning er meget forskellige. Vi er et parti, der har en international tilgang til tingene, og vi mener ikke, at bare fordi der er nogle mørke mennesker i Danmark, skal de penge, der bliver brugt på dem, tages fra ulandsstøtten. Vi mener, at opgaven med at uddanne folk i tredje verdens lande er en væsentlig opgave, som skal dækkes af bl.a. ulandsstøtte, men også af andre midler, men at det, der skal være til rådighed for danske borgere i Danmark, og de behov, de kan have f.eks. til tolkebistand, selvfølgelig skal tages af det danske budget ligesom alt muligt andet.

Man kan jo ikke sige, at bare fordi du er brun, så skal dine udgifter tages fra ulandsbistanden og andres skal tages fra et andet budget. Sådan tænker vi ikke i SF.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Hov, undskyld. Det havde jeg slet ikke set. Det er ikke nok at trykke, nej, fordi jeg ser ikke heroppe, at der bliver trykket. Det er et signal op til ...

Så hr. Kamal Qureshi bliver heroppe, og fru Else Theill Sørensen får ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Ja, vi må jo lære det på et tidspunkt.

Hr. Kamal Qureshi sagde to gange i sit svar til hr. Per Dalgaard noget om, hvis folk var mørke, og anden gang, hvis folk var brune. Hvad i alverden har det med sagen at gøre? Det hørte vi slet ikke hr. Per Dalgaard tale noget om. Jeg forstår slet ikke, hvorfor folks hudfarve skal blandes ind i det her.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning)

Kamal Qureshi (SF):

Så skal jeg præcisere mit svar. Det, det handler om, er, at vi mener ikke i SF, at alt, hvad der har med udenlandske sprog at gøre og med de udgifter, der kan være forbundet med at tolke for folk, der taler et andet sprog, er noget, som hører til under ulandsbistanden. Det hører til en dansk stats udgifter, hvor vi sammen må finde ud af, hvordan de udgifter skal dækkes. Det har altså ikke noget med ulandsbistand at gøre.

(Kort bemærkning).

Else Theill Sørensen (KF):

Jeg vil spørge, om hr. Kamal Qureshi kan bekræfte, at hele problemstillingen intet som helst har med folks hudfarve at gøre.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det er rigtigt. Tolkebistanden har ikke noget med folks hudfarve at gøre.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Danmark er ved at udvikle sig i retning af et multikulturelt samfund. I storbyerne fungerer mange forskellige kulturer, religioner og sprog

sammen. Det rejser selvfølgelig en lang række problemer og en lang række udfordringer, men heldigvis også en lang række glæder.

En af udfordringerne er, at vi skal kunne forstå hinanden, og derfor har Enhedslisten også arbejdet for at sikre, at der er mulighed for danskundervisning til voksne indvandrere og flygtninge; at der er modersmålsundervisning, at børn faktisk får de bedste muligheder for at blive sprogligt stærke også på dansk, at der er billige daginstitutioner og bedre skoler, og så har vi arbejdet for at sikre, at de her børn og unge alt i alt kan bære fremtidens Danmark og have ordentlige forhold som udgangspunkt.

I mange konkrete møder i daginstitutioner, på hospitaler, i skoler osv. er det vigtigt, at vi umiddelbart kan forstå hinanden. Derfor er tolkningen så vigtig. Det er vigtigt, at der er gode, kvalificerede og uddannede tolke til rådighed for at sikre, at vi forstår hinanden.

I dag har vi to beslutningsforslag på dagsordenen, der hver for sig tager fat på at ville forbedre kvaliteten af tolkningen ikke mindst i mødet mellem det enkelte menneske og de offentlige myndigheder. Det synes vi er rigtig væsentligt.

Socialdemokraterne ønsker at indføre et autorisationssystem, som forpligter offentlige og halvoffentlige myndigheder til at bruge tolke med certifikat, samt at omlægge tolkeuddannelserne til almindelige SU-berettigede uddannelser samt lave en løntakst, der afspejler uddannelsesniveaet, bl.a. for at gøre det mere attraktivt for folk at uddanne sig.

Det Radikale Venstres forslag handler mere generelt om at forbedre uddannelsesmuligheder for tolke i de mest udbredte sprog – lige fra kursusaktiviteter til udvikling og iværksættelse af en forbedret tolkeuddannelse.

Jeg vil nævne, at vi specielt lægger vægt på, at det er fornuftigt at pålægge offentlige og halvoffentlige myndigheder at bruge tolke med certifikat. Samtidig er det i det hele taget fornuftigt at indrette en prispolitik, hvor kvaliteten af ydelsen er i centrum, hvor det altså bedre kan betale sig for myndighederne at få en uddannet tolk end den måske økonomisk billigste tolk.

Jeg har selvfølgelig også bemærket, at Erhvervsprogligt Forbund har henvendt sig og bakker op om De Radikales forslag, samt at forbundet har en række interessante forslag.

Ministeren har i sine kommentarer vel nærmest sagt, at det må man kigge på ved lejlighed, når diverse undersøgelser er færdige, selv om

ministeren er enig i, at tolkeområdet bør være præget af retssikkerhed og kvalitet, der opnås gennem så god uddannelse som muligt.

Enhedslisten mener, det er væsentligt, at tolkningen bliver bedre, og vi mener som ministeren, at det er væsentligt på grund af retssikkerheden og af hensynet til mødet mellem borgere og myndigheder. Derfor håber jeg også, at ministeren ikke bare vil nøjes med at udtale sin positivitet over for det her, men vil gå konkret ind og handle, så vi kan få skabt en uddannelse på området.

Bodil Kornbek (KD):

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre har sat et emne på dagsordenen, som er væsentligt. De har nemlig sat fokus på, at det nu er tid til at diskutere tolkning og tolkeuddannelse i de mest udbredte indvandrer- og flygtningesprog.

Kristendemokraterne er enige med forslagsstillerne i, at den nuværende kvalitet af tolkebistanden i Danmark er utilfredsstillende og ikke mindst uforsvarlig set i forhold til de uheldige eksempler, vi kender til, hvor forkert tolkning har fået alvorlige personlige konsekvenser. Tolkebistanden bør have en mere formaliseret karakter.

Kl. 15.05

Vi kan ikke sidde overhørig, at der opleves et større og større behov for tolkebistand i både offentlige og halvoffentlige institutioner. Vi er derfor nødt til at sikre os, at kvaliteten af tolkebistanden ikke forringer retssikkerheden for den enkelte.

Vi vil gerne være med til at forbedre tolkenes sproglige, tekniske og etiske kompetencer og faglige redskaber, således at vi kan sikre os, at den enkeltes sagsforløb og retssikkerhed ikke sættes over styr på grund af sproglige barrierer.

For Kristendemokraterne er et af de største problemer med den nuværende tolkebistand, at børn og unge fungerer som tolke for deres forældre. Det er dybt problematisk, at børn havner i en situation, hvor de uundgåeligt inddrages i forældrenes og dermed familiens situation, hvor de alt for tidligt skal tage stilling til de problemstillinger, som de voksne har, problemstillinger, som børn meget ofte slet ikke kan bearbejde eller forholde sig til.

Vi finder i udgangspunktet, at B 8 bedst formår at belyse og varetage de nuværende behov i tolkebistanden, men finder samtidig, at beslutningsforslag nr. B 47 præciserer problemerne i forhold til tolkenes fremtidige beskæftigelses-

muligheder, som vi er helt enige i kan forbedres med en bredere tolkeuddannelse.

Det kræver både nogle økonomiske, private og personlige ressourcer at tage en uddannelse. Hvis vi gerne vil have folk til at vælge en tolkeuddannelse, hvilket jo er i alles interesse, må vi også skabe den nødvendige incitamentsstruktur for at vælge en sådan. Vi er derfor parate til at gå ind i drøftelserne om, hvordan de forskellige incitamenter for at vælge en uddannelse kan styrkes. De fremsatte beslutningsforslag har også nogle bud herpå.

Alt i alt er Kristendemokraterne positivt indstillet over for de fremsatte forslag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det ordførerne for forslagsstillerne, og det er først fru Sophie Hæstorp Andersen, som er ordfører for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 47.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Retssikkerhed og patientsikkerhed forudsætter, hvis ikke god kommunikation så i hvert fald gensidig forståelighed. Det burde være en ganske selvindlysende sandhed, men det er ikke altid forudsætningen for folks møde med det offentlige system i Danmark i dag.

Vi står i en situation, hvor domstolene ikke kan stå fuldt inde for folks retssikkerhed, hvis de ikke taler dansk, i en situation, hvor man ikke er sikker på, at alle aspekter af sagerne bliver vendt og alle spørgsmål og svar forstået, fordi man ikke kan få ordentlig tolkning.

Hvorfor kan man ikke få ordentlig tolkning? Det er, fordi der ikke er tilstrækkelig med uddannede tolke. Hvorfor er der ikke det? Fordi mange ikke har råd til selv at betale for uddannelsen, når den ikke giver bedre jobmuligheder, end hvis man er uuddannet. Hvorfor giver den ikke det? Fordi der ikke stilles krav til uddannelsen hos de tolke, der anvendes. Det er en ond cirkel, som skal brydes, og det behøver ikke at være så svært.

Den nuværende lovgivning er fra 1919 og rettet mod et ganske andet samfund, når det gælder tolkning i retssager. Det var et samfund, hvor ord som globalisering og multietnicitet eller multikulturel dårligt var opfundet og i hvert fald slet ikke karakteriserende for Danmark. Derfor skal lovgivningen selvfølgelig tilpasses dagens danske samfund.

Faktisk står vi her i dag med to beslutningsforslag, som supplerer hinanden ganske glim-

rende. Det skal være slut med dårlig og usikker tolkning. Derfor skal offentlige og halvoffentlige institutioner forpligtes til at anvende certificerede tolke, hvis det står til Socialdemokraterne. Der skal fastsættes en offentlig prispolitik på tolkeområdet, som tager hensyn til uddannelsesniveauet, og for at sørge for et udbud af tolke, der kan matche den efterspørgsel, der skabes, skal tolkeuddannelsen gøres til en almindelig SU-beregtiget uddannelse, eventuelt med flere mulige uddannelsestrin.

Det bør ligeledes være, som det er på alle andre områder, folks kvalifikationer, der tæller, og ikke deres alder eller baggrund. Det kræver selvfølgelig en vis implementeringsperiode. Det peger Socialdemokraterne på, og man kan sige, at De Radikale er inde på, hvad den implementeringsperiode kunne indeholde, for vi kan selvfølgelig ikke sætte alting i stå, mens vi sender tolkene på skolebænken. Derfor skal der på kort sigt gennemføres en systematisk testning af de fungerende tolke og udbydes kurser, der kan opkvalificere de bedste af de uuddannede tolke.

Vi mener, de her forslag kun har vindere. Tolkene får en ordentlig uddannelse og ordentlige arbejdsforhold. Klienterne får ordentlig tolkning og dermed en bedre retssikkerhed. Myndighederne, hvad enten det er domstole, socialforvaltninger eller sundhedsmyndigheder, får bedre arbejdsforhold og et sikrere bedømmelsesgrundlag, og som samfund kan vi med rimelighed igen sige, at retssikkerheden er en lige ret for alle. Derfor støtter Socialdemokraterne selvfølgelig det forslag, som vi selv har fremsat, og også De Radikales forslag.

Kl. 15:10

Vi har været glade for, at der er rigtig mange af partierne her i dag, der har været positive, om end nogle jo altid synes, at beslutningsforslagene enten er for detaljerede eller for løse. Det er jo derfor, vi har muligheden for at drøfte dem og vedtage dem og så få regeringen til at fremsætte et lovforslag, der så kan være detaljeret og gennemarbejdet. Det er jo den mulighed, man har, når man er i opposition.

Mange har påpeget, at der mangler økonomiske beregninger. Det er sikkert også rigtigt, og det er også vigtigt at komme med dem. Men jeg tror, det er vigtigt at få debatten nu, at vi får den rapport på banen, som ministeren har bebudet vil komme meget snart. Derudover tror jeg, at det er vigtigt, at vi også, når vi skal diskutere udgifter, får set på andre områder.

Fakta er i dag, at uddannelsen til tegnsprogstolk er SU-berettiget. Det kan åbenbart godt svare sig for samfundet at have SU-berettigede tegnsprogstolke, hvilket jeg også selv synes er en rigtig god idé, men hvad koster det? Der kunne vi måske få noget at sammenligne med.

Jeg tror også, det vil være bedre for samfundet som helhed, at vi nu får sat fokus på de gråzoner, der er på det her område, hvor færre gråzoner ville være godt for samfundsøkonomien generelt. Forhåbentlig vil det samtidig sikre, at flere tolke kan komme i et arbejde, som de kan leve af og dermed betale skat af, så de kan være med til at bidrage yderligere til samfundsøkonomien, så vi også har råd til den SU-berettigede uddannelse.

Alt i alt ser vi frem til, at ministeriet nu kan hjælpe os med nogle økonomiske beregninger på området, som er realistiske, og vi ser frem til, at det måske ender med, at alle partierne alligevel kan støtte de forslag, der ligger her i dag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Naser Khader som ordfører for forslagsstillerne til beslutningsforslag nr. B 8.

Naser Khader (RV):

Jeg vil starte med at takke alle ordførerne for den imødekommenhed, der har været i forhold til problemstillingen, for tolkeområdet har et stort problem. Jeg har selv engang været tolk, og i mange år har man talt om, at det er et problem, at det er et gråt marked, og at der skal gøres noget ved det. Derfor er jeg utrolig glad for, at der i dag bliver sat gang i at komme med initiativer til, hvad der skal gøres ved problemstillingen.

Ministeren har lovet en rapport meget snart, og det haster faktisk, for der skal gøres noget på området, for faktum er, at der bl.a. inden for offentlige institutioner, retsvæsenet, sundhedsvæsenet, socialvæsenet er et stort behov for kvalificeret tolkning på en række sprog.

I dag er tolkemarkedet som sagt et gråt marked kendetegnet ved meget lave priser og lav prioritering, uklare og blandede kvalifikationer, manglende gennemsigtighed i forhold til tolkenes kvalifikationer, en branche, hvor man ikke bliver hængende. Som følge heraf begås væsentlige fejl, enten fordi tolken er partisk eller ikke er kvalificeret. Korrekt tolkning af høj kvalitet er vigtig både for institutionerne og for borgerne og deres retssikkerhed.

Selvfølgelig skal tolkning forblive et liberalt erhverv. Der eksisterer allerede en translatøruddannelse på handelshøjskolerne, som ikke får særlig mange ansøgere, da der ikke er incitament for den enkelte tolk til at tage en uddannelse. Derfor har Det Radikale Venstre fremsat beslutningsforslag nr. B 8, som i øvrigt også supplerer Socialdemokraternes beslutningsforslag på en fremragende måde.

Vores forslag går bl.a. ud på, at det på kort sigt skal være sådan, at offentlige institutioner skal differentiere deres priser efter tolkens kvalifikationer, så tolken får incitament til at uddanne og forbedre sig. Alle nuværende tolke skal gennemgå en test, der viser deres færdigheder både etisk og sprogligt. Alle nuværende tolke skal gennemgå et kort kursus, der specialiserer dem på konkrete områder i erkendelse af, at kvalificeret tolkning ikke blot forudsætter sprogkundskaber, men også detaljeret indsigt i det pågældende område.

Vores forslag tager selvfølgelig hensyn til, at hvis man nu stillede krav om en akademisk translatøruddannelse for alle, ville man selvfølgelig komme til at mangle tolke, da det slet ikke er realistisk for mange af tolkene, og da de ikke på nuværende tidspunkt har incitament nok til at bruge tid på den uddannelse.

På længere sigt går vores forslag ud på, at den akademiske uddannelse skal ændres, så den bliver mere erhvervsrettet og giver tolkene bedre mulighed for at etablere sig i andre erhverv i erkendelse af, at efterspørgslen efter kvalificerede tolke falder.

Alt i alt er vi utrolig glade for den imødekommenhed, der har været her i dag fra ordførernes og ministerens side, og vi glæder os til rapporten kommer, for det er noget, der virkelig haster.

Kl. 15.15

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning under punkt 10 henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik, og at forslaget til folketingsbeslutning under punkt 11 henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 80:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af tiltag til forebyggelse af vold og voldtægt.

Af Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) m.fl.
(Fremsat 2/12 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Det fremgår af forslaget, at forslagsstillerne fra Enhedslisten ønsker, at regeringen skal gennemføre en række nye tiltag i uddannelsessystemet primært i folkeskolen for at forebygge vold og voldtægt.

Der skal ikke være tvivl om, at regeringen også gerne ser antallet af voldelige overfald og voldtægter minimeret, men vi kan ikke støtte det forslag, Enhedslisten har fremsat. Forebyggelse af voldelige overfald og voldtægt skal ikke ske gennem undervisning i fysisk selvforsvar fra folkeskolens 4. klassetrin, sådan som det foreslås af Enhedslisten. Tankegangen om at oplære børn i fysisk selvforsvar for at dæmpe op for vold må regeringen tage kraftigt afstand fra, og det er absolut ikke en folkeskoleopgave.

Derimod er det en af folkeskolens centrale opgaver i samarbejde med forældrene at lære eleverne hensigtsmæssige adfærdsmønstre og at blive sociale og ansvarlige samfundsborgere med respekt for den enkelte og andre. Når vi specifikt taler om at undgå situationer, der kan føre til vold og voldtægt, er det noget, der kan indgå i undervisningen i det obligatoriske emne sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab.

Undervisningen i dette emne følger eleverne i hele deres 9-årige obligatoriske skoleforløb. Det indebærer undervisning i bl.a. selvtillid, selv-værd, ligeværd, seksualitet samt seksuelle overgreb. Her kan eleverne i trygge rammer i kammeraternes fællesskab og i samarbejde med kompetente lærere få en forståelse for og afklaring af, hvorledes negative konsekvenser af seksuallivet kan undgås.

For at hjælpe lærere, elever og forældre med at tale om og forholde sig til dette emne, har Undervisningsministeriet medvirket til at udvikle et undervisningsmateriale med titlen »Sikker

flirt«. Materialet er til brug for undervisningen, til forældrene og til forældremøder. Fra skolens side gøres der således et stort og forebyggende stykke arbejde ofte i samarbejde med eksterne fagligt kompetente personer, og indsatserne er koncentreret om troværdige og hensigtsmæssige handlekompetencer.

Men vi må i denne sag ikke glemme forældrenes ansvar i spørgsmålet om adfærd og opdragelse. Forældrene skal have kendskab til deres børns færden og adfærd, ligesom de skal have aftaler med deres børn også i dette spørgsmål.

At indføre fysisk selvforsvar mener vi derimod ikke vil have den ønskede effekt, tværtimod. Det vil give eleverne en urealistisk tro på egne handlemuligheder i situationer, som kan udvikle sig voldeligt og måske med et ulykkeligt resultat til følge. En øget indsats for at forebygge vold og voldtægt skal derfor ikke ske gennem nye mål for undervisningen i folkeskolen eller i ungdomsskolen, og det er regeringens opfattelse, at lærerne er tilstrækkelig uddannede til at varetage undervisningen på dette felt.

Men regeringen har bekæmpelse af kriminalitet højt på dagsordenen, og vi har taget en lang række initiativer, herunder ikke mindst i forhold til bekæmpelse og forebyggelse af vold, voldtægt og anden personfarlig kriminalitet.

I forbindelse med regeringens handlingsplan mod volds- og ungdomskriminaliteten, »Stop volden«, blev der gennemført markante skærper af straffen for bl.a. vold og voldtægt. Samtidig blev der igangsat en række forebyggende og holdningspåvirkende initiativer netop på disse områder.

Som et af elementerne i handlingsplanen bad regeringen Det Kriminalpræventive Råd om at sætte markant ind over for bl.a. vold begået mod og af unge samt over for voldtægt og andre seksuelle overgreb. Det Kriminalpræventive Råd har derfor som et af sine arbejdstemaer at videreudvikle metoder til at forebygge vold i samfundet, herunder at søge at give børn og unge færdigheder, der sætter dem i stand til at undgå at blive ofre og til at fravælge voldelig adfærd.

KI. 15.20

Den tidligere nævnte kampagne, »Sikker flirt«, er et af resultaterne af rådets arbejde. Kampagnen tilsigter netop at give de unge nogle af de redskaber, som forslagsstillerne efterlyser.

Inden for rammerne af SSP-samarbejdet tilrettelægges endvidere lokalt og bl.a. i samarbejde med skolerne en lang række kriminalpræ-